

haar uitgenoodigd, den winter bij mij door te brengen. Dokter Hendrie meent dat ik wat meer gezelschap noodig heb." Carlien stond een oogeblik stil, en zeide toen:

"Gij denkt dus dat hier in huis eene jufvrouw noodig is?" — De woorden, maar nog meer de toon, waarop zij werden uitgesproken, drukten volkomen haar gevoelen uit, alsmede wat er nog op zou kunnen volgen. De heer Gammidge wilde er nog bijvoegen, dat hij niet van plan was, iets in zijne huiselijke aangelegenheden te veranderen, toen Carlien hem voorkwam, en zeide, dat ofschoon hij met die schikking tevreden was, zij zelve er volstrekt geen genoegen in nam, dat zij verwachtte ten minste één pond per jaar meer te zullen verdienen, en dat er geene jufvrouw die en die haar in haar werk zou komen storen.

Wat kon de arme man doen? Was het niet genoeg, dat hij naar ligchaam en ziel was geschokt geworden door de waarschuwingen van den dokter, en door de pijn die maar niet wilde wijken? Moest hij nu ook nog in zijne geldzaken worden aangetast?

"Ik vind, dat tien pond een zeer hoog loon is, Carlien," zeide hij eindelijk, toen hij van zijne verbazing bekwam, en genoeg tegenwoordigheid van geest had gekregen, om dien onverwachten aanval te beantwoorden.

"Maar niet voor al het werk dat ik doe," zeide Carlien zonder omwegen, en zij begon hare verschillende bezigheden op te sommen, met het loon dat haar voor ieder daarvan toekwam.

De heer Gammidge was niet weinig verbaasd. Waar had zij geleerd die zaken zoo netjes uit te rekenen? Reeds maanden geleden had hij opgemerkt dat zij veranderd was, en niet in haar voordeel, maar zoo iets had hij nooit verwacht.

"Gij zijt een ondankbaar vrouwspersoon, dat zijt gij, om na al de jaren, die gij bij mij gewoond hebt, u zoo te gedragen!" Dat was alles wat hij kon uitbrengen op hare verklaring, dat hij naar iemand anders moest uitzien bij het einde der loopende maand. Zeer toornig en ten volle overtuigd dat zijne kwellingen die van alle andere menschen verre overtroffen, trok de heer Gammidge den brief weer naar zich toe, opende dien, en voegde er een naschrift bij, om zijne nicht zoo dringend mogelijk uit te noodigen dadelijk bij hem te komen. „Indien zij is wat zij beloofde te zullen worden, en als zij maar eenigzins op hare moeder gelijk is, zal zij de zaken wel spoedig weer op orde brengen," zeide hij, „en ik zal blij zijn als ik die ondankbare meid kwijt ben!"

"Ondankbaar, ja zoo waar," zeide Carlien, in groote woede, „ik heb nooit een penning gekregen, dien ik niet dubbel verdiend had, en hoeveel zorg heb ik niet voor alles gedragen! En wat zou hij voor mij doen? dat zou ik wel eens willen weten!"

Twemaal ging zij op dien namiddag naar hare mostaard en bitterkers omzien; maar geene vriendelijke stem kwam over de schutting tot haar, en zij was genoodzaakt hare geschiedenis voor zichzelf te houden. „Hij zou mij zeker zeer verstandig vinden, wanneer hij wist wat ik gedaan heb!" riep zij uit, en keerde naar de keuken terug.

"Een snelle pols, mijnheer Gammidge," zeide de dokter op dien avond, „er is toch niets geweest dat u verontrust of vertoord heeft?"

"Is de deur toe?" vroeg Gammidge, en toen vertelde hij de treurige geschiedenis.

"Het is wel jammer dat dit juist nu gebeurd is," zeide dokter Hendrie, „maar welk eene soort persoon is die dame, waarvan gij spreekt?"

"Ik hoop dat zij op hare moeder gelijk is, die maar één gebrek had, en dat was overgodsdienstigheid, daar stuitten wij altijd op."

"Inderdaad," zeide de dokter, „dat is dan wel iets zeer bijzonders geweest. Ik heb veel menschen ontmoet, die te weinig godsdienst hadden, ik zag nooit iemand, die er te veel van had; ik hoop zeer dat jufvrouw Pennsylvania op hare moeder zal gelijken."

"Philadelphia, dokter! Philadelphia Gammidge is haar naam. Wel ik mag wel lijden dat zij in alles op hare moeder gelijk is, behalve daarin; want wat die vreemde soortigheid betreft, die bevalt mij in het geheel niet."

"Het is juist de rechte fout, die zij moet bezitten," riep de dokter uit, „vooral tot gezelschap voor een zieke!"

"O, gij wilt zeggen, dat ik nog wel wat voorbereiding noodig heb," zeide de oude man met eenige bitterheid.

"Neen, mijn rijk strekt zich niet verder uit dan over uw ligchaam, uwe ziel is er geheel buiten; maar ik weet, dat indien ik zelf ziek ware, hoewel ik de innige overtuiging mogt bezitten dat de hemel mijn erfdeel zou zijn, zoodra ik de aarde mogt verlaten, ik toch zeer zou verlangen, om omgeven te zijn door menschen, die met mij over dat betere land wilden spreken. Inderdaad, hoe meer wij daarvoor bereid zijn, des

te noodzakelijker wordt het, voor onze eigene vertroosting, om er over te spreken of er van te hooren."

"Het is zeer gemakkelijk om op die wijze tot anderen te spreken; maar wanneer gij zelf den dood eens nabij waart, dan zoudt gij het niet meer zoo heel aangenaam vinden, dokter!" zeide de oude man.

"Hoe het dan met mij gesteld zou zijn, kan ik niet bepalen, ik meen betreffende mijne onderworpenheid en gereedheid om aan die roepstem gehoor te geven; maar Een is er toch, die ons door leven en dood moet geleiden, en Hem houd ik altijd voor oogen; ik ben verzekerd van mijn behoud, en ik vertrouw dat ik al het overige gerust aan Hem kan overlaten."

"Maar niemand wil toch gaarne sterven," zeide de oude man, er omheen pratende.

"Neen, want de menschelijke natuur verzet zich daartegen, en toch, wij moeten eenmaal sterven, en mijn raad voor al mijne patienten, die de vrees voor den dood in hun hart gevoelen, is, om hunnen troost te zoeken, daar, waar zij alleen dien kunnen vinden, wanneer zij slechts willen."

De heer Gammidge bleef zwijgen.

"Ik heb menschen gekend, wier hart reeds zoozeer met het betere land verbonden was, dat zij verheugd waren om heen te kunnen gaan," voegde de dokter er nog bij.

"Dat is het naaste van hem," zeide de heer Gammidge, toen de dokter hem verlaten had; „er is somtijds eene soort van geteem in hem. Beter land, inderdaad, ik heb geen beter land noodig dan hetgeen ik nu heb. Het spijt mij bijna dat ik aan Philadelphia geschreven heb. Als zij even als hare moeder en als hij aan het preeken gaat, dan zullen wij weldra zamen kibbelen. Maar zij zal het niet doen, dat zie ik wel uit hare brieven; en oom Pieter zou het nooit verdragen hebben. Zij is zeer nederig, en zij houdt veel van mij; anders zou zij mij alle jaren geene oesters zenden. Zij is altijd een lief meisje geweest."

Zoo, gesterkt door die laatste hoop, vergat de heer Gammidge zijn spijt, en wachtte met ongeduld op hare komst.

GOD ZORGT VOOR DE ONVERZORGDEN.

In Berlijn leefde in de Nikolaï-gemeente eene oude vrouw van 103 jaren, die met ouderdom, zwakte en armoede tegelijk te kampen had, en die daarenboven in de gedachtenis der menschen reeds lang als tot de begravenen behoorde, daar slechts weinigen van de destijds levende bewoners harer wijk nog van haar bestaan iets meer wisten. Deze oude hulpeloze vrouw wilde God in zijne voorzienigheid een middel tot onderhoud beschikken, waardoor zij het overige van haar leven voor armoede bewaard zou blijven. Als iemand den dag te voren tot die oude vrouw zou gezegd hebben: „Morgen zult gij verzorgd zijn en voor uw overig leven genoeg hebben, ja, morgen zult gij voor elk jaar uws levens een thaler ontvangen," — wie zou dat geloofd hebben, of de omstandigheden hebben kunnen aanwijzen waardoor zulks mogelijk ware? Toch geschiedde het. Maar hoe? Op eene wijze die geen mensch kon voorzien, die in de vrije besluiten der menschen haar grond had, en die alleen Hij vooruit kon weten, die in hunne harten leest; op eene wijze, die de weldoener, wien God de Heer tot werktuig gebruikte, een half uur voordat hij het deed, zelf niet kon vooruitzien.

Het behaagde koning Fredrich Wilhelm II den geliefden prediker Zöldner te gaan hooren. Juist in de gemeente van dezen was de bewuste oude vrouw. Het was eene zeldzaamheid dat de koning de kerk dezer gemeente bezocht, en de leeraar wist niet eens dat hij in de kerk was. Na de predikatie beval de prediker de oude vrouw aan, en verzocht de leden zijner gemeente eene oude, die God zulk eenen zeldzaam hoogen ouderdom had doen bereiken, en die zoo hulpbehoevend was, medelijdend te ondersteunen. Dit trof het hart des konings zoozeer, dat hij haar na het uitgaan van de kerk voor ieder jaar haars levens een thaler liet uitbetalen, en bovendien voor andere behoeften nog vaderlijk zorgde. Nu was het oude moedertje op eens uit allen nood. Wie had dat kunnen denken? Neen er bestaat geen toeval. Alles staat in de hand des hemelschen Vaders. Zonder zijn wil valt geen vogeltje ter aarde. De haren van ons hoofd zijn bij Hem alle geteld. Daarom mogen wij niet vreezen, want „wij gaan vele musschen te boven."

T. M. L.